

Prof. A. I. Iljiński w 75 rocznicę urodzin i 55 rocznicę pracy naukowej

Проф. А. И. Ильиньски в 75 годовщину со дня рождения и 55 годовщину научной работы

Prof. A. I. Iljiński — in the 75-th Birth Anniversary and 55 Years of Scientific Work

W grudniu 1965 r. zasłużony leśnik, pracownik nauki ZSRR, wychowanek byłego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, prof. A. I. Iljiński, obchodził 75-lecie urodzin oraz 55-lecie pracy naukowej. Zarówno starsze jak i młodsze pokolenie również leśników polskich zajmujących się zagadnieniami ochrony lasu od szkód wyrządzanych przez owady zna dobrze tę piękną sylwetkę radzieckiego uczonego z jego licznych prac naukowych i podręczników.

Urodzony 8. XII. 1890 r. w Kijowie, po ukończeniu w tym mieście gimnazjum, zostaje w 1909 r. zaliczony w poczet studentów wydziału leśnego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, który kończy w 1915 r. W czasie pobytu na studiach pracuje przy katedrze entomologii u prof. J. K. Tarnani. W tym to czasie kładzie „kamień węgielny” pod gmach swej przyszłej pracy naukowej, publikując 4 pierwsze prace o charakterze naukowo-badawczym. I wojnę światową spędza na froncie. Po zakończeniu wojny zostaje asystentem prof. Tarnani w macierzystym Instytucie, ewakuowanym do Charkowa. W latach 1921—1925 pracuje kolejno w stacjach ochrony roślin w guberniach Tulskiej i Kałużskiej na stanowiskach kierownika stacji i uczonego entomologa. W latach 1925—1934 był kierownikiem doświadczalno-ekspedycyjnego zespołu Wszechukraińskiego Zarządu Lasów przy Darnickiej stacji doświadczalnej, a później — Ukraińskiego Instytutu Naukowo-Badawczego Leśnictwa. W 1934 r. zostaje wybrany z konkursu przez radę naukową Woroneżskiego Instytutu Gospodarstwa Leśnego na stanowisko zarządzającego gabinetem leśnej entomologii oraz mianowany docentem w tej dziedzinie nauki i pozostaje na tych stanowiskach do 1948. W 1939 r. uzyskuje stopień kandydata nauk. W 1944 r. zostaje zarządzającym sektora entomologii Wszechzwiązkowego Naukowo-Badawczego Instytutu Gospodarstwa Leśnego w Puszkino pod Moskwą, a w 1955 r. — kierownikiem

oddziału ochrony lasu tego Instytutu, przeorganizowanego w Wszechzwiązkowy Naukowo-Badawczy Instytut Leśnictwa i Mechanizacji Gospodarstwa Leśnego. Na tym stanowisku pozostaje do czasu przejścia w stan spoczynku. Od 1936 r. do 1946 przy Woroneżskim Instytucie Gospodarstwa Leśnego, a od 1948 do 1964 r. przy Wyższych Kursach Leśnych w Puszkino bierze udział w podnoszeniu kwalifikacji specjalistów gospodarstwa leśnego różnych profili, a w szczególności starszych i międzyrejonowych inżynierów ochrony lasu.

Swoje życie poświęcił czcigodny Jubilat ochronie lasu, hylopatologii i pracownikom leśnym pracującym w tej dziedzinie wiedzy leśnej. W ciągu pierwszego 10-lecia (1925—1934) praca jego miała charakter produkcyjny. Doświadczalny zespół entomologów, któremu przewodniczył, dokonywał badań niszczonej przez szkodniki leśne oraz choroby lasów Ukrainy, opracowywał projekty walki z nimi, kierował wprowadzeniem w życie najbardziej złożonych metod walki, opracowywał metody i technikę badań hylopatologicznych, metody i technikę walki ze szkodnikami, studiował ich biologię, przebieg gradacji itp. W zespole tym zaczęli pracę i kształcili się znani później pracownicy nauki w dziedzinie ochrony lasu.

W drugim 10-leciu dominowała praca pedagogiczna, w szczególności przygotowanie specjalnej kadry pracowników lasu. Wiązało się to z faktem zapoczątkowania w 1936 r. przez Główny Zarząd Ochrony Lasu tworzenia specjalnej służby ochrony lasu. Równoległe jednak zajmował się pracą badawczą — badaniami nad prawidłowościami masowego rozmnażania się owadów uszkadzających igliwie i liście, opracowywał metody i technikę kontroli nad nimi, ewidencję, prognozy gradacji oraz ich wpływu na przyrost drzewostanów.

W ostatnich latach dominowała praca badawcza i przygotowanie aspirantów z dziedziny hylopatologii. Opracowywanie metod i techniki kontroli, prace z dziedziny zalesiania zapędzonych terenów, stosowanie walki chemicznej ze szkodnikami wtórnymi znalazły wyraz w publikacjach naukowych, instrukcjach i wskazaniach technicznych. Między innymi zostaje wydany obszerny klucz do oznaczania szkodników leśnych według ich stadiów rozwojowych, który odegrał główną rolę w diagnozowaniu oraz dalszych badaniach szkodników zarówno przez pracowników nauki jak i administracji terenowej. Pod kierownictwem Jubilata uzyskało aspiranturę 8 entomologów leśnych.

W 1958 r. Jubilat przeszedł w stan spoczynku, lecz jak świadczą o tym dalsze Jego publikacje, pracuje nadal owocnie nad kreacją nowych podręczników dla leśników oraz adeptów ochrony lasu i hylopatologii.¹

Życzymy dostojnemu Jubilatowi długich lat życia i dalszej równie owocnej pracy dla dobra lasów i nauki, w szczególności entomologii leśnej, ochrony lasu i hylopatologii. Ad multos annos!

Jan Jerzy Karpiński

¹ Profesor Iljiński jest autorem lub współautorem 14 podręczników i broszurowych opracowań z zakresu ochrony lasu i entomologii leśnej, 9 obszernych instrukcji przeznaczonych przede wszystkim dla praktyków — hylopatologów oraz 36 rozpraw naukowych, publikacji, nie licząc recenzji i artykułów zamieszczonych w prasie.